

Huvudman

Vingåkers kommun
kommun@vingaker.se

Beslut

Datum 2026-03-05
Dnr SI 2025:11941
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Slottsskolan F-6 i Vingåkers kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vingåkers kommun att senast den **12 juni 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skolans arbete med särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vingåkers kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vingåkers kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att de elever som har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektorn ska under perioden 6 mars 2026 till den 15 maj 2026 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska avidentifieras och ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar)

Anmälan om behov av utredning av särskilt stöd

2. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 15 maj 2026 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav gällande anmälan till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn ska även förtydliga för personalen hur en sådan anmälan ska göras. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till

Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § och 3 kap. 7 § skollagen)

3. Se till att all personal anmäler till rektorn om en elev, trots extra anpassningar befaras inte komma att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 6 mars 2026 till den 15 maj 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Utredning av behov av särskilt stöd

4. Se till att rektorn startar utredningar av elevers behov av särskilt stöd för varje anmälan som inkommer, eller som redan har inkommit men där utredning inte har påbörjats. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive anmäld elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Beslut om enskild undervisning

5. Se till att rektorn fattar beslut om enskild undervisning för de elever som ges sådant stöd. Inkom med de beslut om enskild undervisning som fattats under perioden den 6 mars 2026 till den 15 maj 2026. (3 kap. 11 § skollagen)

Särskilt stöd ges i enlighet med elevers beslutade åtgärdsprogram

6. Se till att samtliga elever, för vilka åtgärdsprogram utarbetats, ges särskilt stöd i den omfattning och utifrån de behov som utredningen och åtgärdsprogrammen visar att de behöver för att ha möjlighet att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier som minst ska uppfyllas. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med de fem senaste beslutade åtgärdsprogrammen och en redogörelse över hur det säkerställs att eleverna får det särskilda stödet tillgodosett i enlighet med de beslutade åtgärdsprogrammen. (3 kap. 9 och 10 §§ skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser samråd med elevhälsan och utformning av åtgärdsprogram.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:11941) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2026 inlett en tillsyn av Slottsskolan F-6 i Vingåkers kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Slottsskolan F-6 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 20 januari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygssammanställningar på grupp- och individnivå samt åtgärdsprogram med tillhörande utredningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsan framgår att elever inte alltid ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen trots att eleverna har behov av det. Lärarna ger exempel på extra anpassningar som elever ges i både teoretiska och praktiska ämnen men uppger samtidigt att inte alla elever ges extra anpassningar trots att lärare befarar att eleverna inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas. Av intervjuer med lärarna och elevhälsan framgår att rutinerna för skolenhetens arbete med

extra anpassningar och särskilt stöd har förändrats och är otydliga för dem. Vidare framgår av intervju med rektorn och elevhälsan att de inte har tillgång till information om elevers extra anpassningar i skolenhetens digitala system vilket medför att de saknar insyn i vilka elever som ges extra anpassningar.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. (Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister på Slottsskolan F-6 vad gäller arbetet med extra anpassningar. Tillsynen visar att inte alla elever som behöver extra anpassningar ges det. Om elever inte ges de extra anpassningar som de är i behov av riskerar de att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om utredning av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att alla lärare inte anmäler elever för utredning av särskilt stöd när de befarar att eleven inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Lärarna uppger i intervju att de tar hjälp av speciallärare och att de gör en muntlig eller skriftlig anmälan till elevhälsan eller till rektorn och att det finns elever som borde ha anmälts för utredning av särskilt stöd men som lärarna inte har anmält. Av intervju

med elevhälsan framgår att rutinerna för hur en anmälan ska göras har ändrats och är otydliga.

Av granskad dokumentation framgår att det finns ett flertal elever på skolan som har betyget F i ett eller flera ämnen utan att dessa elever har blivit anmälda för utredning av behov av särskilt stöd. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning framgår att de elever som i åk 6 som bedömts vara i behov av utredning för särskilt stöd nu har anmälts.

Utredning av behov av särskilt stöd

Av intervju med rektorn framgår att en anmälan alltid ska leda till en utredning och när en anmälan görs ska lärarna bjudas in på ett möte med elevhälsan där det beslutas om att en pedagogisk kartläggning ska göras. Dock framgår av dokumentationsgranskning, intervju med rektorn och även av intervjuer med lärare och elevhälsan att en anmälan inte alltid leder till att en utredning startar. Elevhälsan ger i intervju exempel på en elev som getts extra anpassningar och där en anmälan om utredning av särskilt stöd har gjorts. Trots det har en utredning inte startats. En av orsakerna till att anmälningar till rektorn inte leder till att utredningar startas är underbemanning, uppger elevhälsan.

Av granskad dokumentation och av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att det finns elever i åk 6 som anmälts för utredning av särskilt stöd men där utredning inte startat. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning framgår att utredning för dessa elever nu inletts.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att en utredning startas för de elever som har andra svårigheter i sin skolsituation.

Särskilt stöd ges i enlighet med elevs beslutade åtgärdsprogram och beslut om enskild undervisning

Skolinspektionen har granskat ett urval av åtgärdsprogram under tillsynsbesöket. Av en elevs beslutade åtgärdsprogram framgår att eleven ska ges språkutvecklande övningar. Under intervju med elevhälsan framgår att eleven inte har getts några sådana övningar på grund av personalbrist och att även andra beslutade åtgärder i elevens åtgärdsprogram har uteblivit. En lärare uppger att det inte finns förutsättningar att ge elever det stöd som har beslutats i åtgärdsprogram på grund av personalbrist samt dålig kommunikation med elevhälsan.

Av granskad dokumentation och av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår vidare att det finns en elev på skolenheten som ges enskild undervisning utan att det fattats något beslut om detta.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §,
- eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. (3. Kap 10 § skollagen)

Av skollagen framgår att, om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning*Anmälan om utredning av behov av särskilt stöd*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister på Slottsskolan F-6 gällande att anmäla till rektorn när lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Utredningen visar att alla lärare inte alltid anmäler till rektorn trots att de bedömt att extra anpassningar inte är tillräckliga. Detta är en brist. Vad gäller de elever som särskilt granskats i åk 6 har rektorn numera tillsett att de har anmälts för utredning av särskilt stöd. Eftersom utredningen visar att rutinerna är otydliga gällande hur elever anmäls för utredning av särskilt stöd och lärarna, elevhälsan och rektorn uppger att det generellt finns elever på skolenheten som borde ha anmälts för utredning bedömer Skolinspektionen det som sannolikt att inte alla elever anmäls.

Utredning av behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolenhetens arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Skolinspektionen ser positivt på att det nu startats utredningar för de elever som uppmärksammats i åk 6. Skolinspektionen bedömer också att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att utreda elever som har andra svårigheter i sin skolsituation. Tillsynen visar dock att det inte startas en utredning om särskilt stöd för varje anmälan som inkommer till rektorn om att det kan befaras att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Detta är en brist. Om en elevs behov inte utreds, riskerar eleven att helt eller delvis gå miste om det stöd eleven har rätt till.

Särskilt stöd ges i enlighet med elevs beslutade åtgärdsprogram och beslut om enskild undervisning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att ge särskilt stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Utredningen visar att det finns elever som inte ges det särskilda stöd som elever bedömts vara i behov av. För att en elev i behov av särskilt stöd ska ha möjlighet att uppfylla betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska särskilt stöd ges på det sätt och i den omfattning som beslutats om. Skolinspektionen bedömer även att skolenheten brister i att fatta beslut om enskild undervisning då det finns minst en elev på skolenheten som ges enskild undervisning men där rektorn inte fattat beslut om detta.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som

följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vingåkers kommuns verksamhet vid Slottsskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar, anmälan och utredning av särskilt stöd, beslut om åtgärdsprogram, beslut om enskild undervisning samt att stöd ges i enlighet med elevers beslutade åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att förelägga Vingåkers kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Samråd med elevhälsan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att samråd med skolenhetens elevhälsa sker i utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Elevhälsan uppger att lärarna gör kartläggningar som elevhälsan sedan analyserar i dialog med lärarna. Kartläggningarna utgör sedan underlag för den pedagogiska utredningen. Lärarna uppger att samråd sker men att utredningar kan ta tid på grund av sjukskriven personal inom elevhälsan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid en utredning av en elevs behov av särskilt stöd, ska samråd ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utformning av åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har under besöket granskat ett urval av åtgärdsprogram. I två åtgärdsprogram anges att elev och vårdnadshavare inte har medverkat i utredningen men av intervju med elevhälsan framgår att alla berörda elever och vårdnadshavare erbjuds att medverka. Av samtliga åtgärdsprogram anges att vårdnadshavare har fått information om hur de kan överklaga beslutet. Av samtliga åtgärdsprogram anges stödbehov, stödåtgärder och

även datum och ansvarig för uppföljning och utvärdering. Samtliga beslut är fattade av rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Av skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas 33 och 34 §§ i förvaltningslagen om underrättelse. [Förvaltningslagen (2017:900)]

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Lena Puman

Föredragande
Signerat av: Lena Puman